

La incertesa jurídica del coordinador de seguretat i salut

Comissió de Construcció

Sala de juntes, 19 de gener de 2010

El Coordinador de Seguretat i Salut

MARC NORMATIU

- Reial Decret 555/1986, de 21 de febrer, de seguretat i higiene en el treball.

Article 1.- En els projectes de construcció ... haurà de formar part del projecte d'execució de l'obra un estudi de seguretat i higiene en el treball... Anirà signat per l'autor o autors del projecte d'execució de les obres.

El Coordinador de Seguretat i Salut

- Directiva 92/57/CEE del Consell de 24 de juny de 1992, relativa a les disposicions mínimes de seguretat i salut que han d'aplicar-se a les obres de construcció temporals o mòbils.

Coordinador en matèria de seguretat i salut durant el projecte.

Coordinador en matèria de seguretat i salut durant el desenvolupament de l'obra

El Coordinador de Seguretat i Salut

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals.

És la norma genèrica que regula les mesures de seguretat durant les tasques laborals.

Estableix els principis bàsics que després es desenvoluparan a normes específiques segons sectors de producció.

El Coordinador de Seguretat i Salut

- Reial Decret 1627/1997, de 24 d'octubre pel que s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut a les obres.
 - Aplicable a “qualsevol obra, pública o privada, on s'efectuïn treballs de construcció o enginyeria civil, relació no exhaustiva dels quals figura a l'annex I (excavacions, moviments de terra, construcció, muntatge i desmuntatge d'elements prefabricats, condicionament i instal·lacions, transformacions, rehabilitacions, desmantellaments, runes, manteniments, conservació, treballs de pintura i neteja i sanejaments)
 - L'estudi l'ha d'elaborar un “tècnic competent”

El Coordinador de Seguretat i Salut

- Llei 38/1999, de 5 de novembre, d'Ordenació de l'Edificació (LOE)

Disposició Addicional Quarta

Les titulacions acadèmiques i professionals que habiliten per exercir la funció de coordinador de seguretat i salut en obres d'edificació... Són les d'arquitecte, arquitecte tècnic, enginyer o enginyer tècnic, d'acord amb les seves competències i especialitats.

El Coordinador de Seguretat i Salut

AGENTS DE L'EDIFICACIÓ

1.- EL PROMOTOR.

Qualsevol persona física o jurídica per compte de la què es realitza una obra (RD 1627/1997)

Qualsevol persona física o jurídica, pública o privada, que individualment o col·lectivament, decideix, impulsa, programa i finança amb recursos propis o aliens les obres d'edificació per a ell mateix o per a l'alienació, el lliurament o cessió posteriors a tercers sota qualsevol títol (LOE)

El Coordinador de Seguretat i Salut

Designa a la resta d'agents de l'edificació i, entre d'altres, al coordinador de seguretat i salut, en fase de projecte i en fase d'execució.

Està obligat a que en fase de redacció del projecte s'elabori l'estudi o estudi bàsic de seguretat i salut.

La designació dels coordinadors no eximirà al promotor de les seves responsabilitats.

El Coordinador de Seguretat i Salut

2.- EL PROJECTISTA

Autor o autors, per encàrrec del promotor, de la totalitat o part del projecte (RD 1627/1997)

Agent que, per encàrrec del promotor i amb subjecció al a normativa tècnica i urbanística corresponent, redacta el projecte (LOE)

Poden existir projectistes parcials.

Si hi ha varis projectistes cal designar coordinador de seguretat i salut en fase de projecte.

El Coordinador de Seguretat i Salut

Forma part del projecte l'estudi de seguretat i salut.

*Si existeix coordinador de seguretat i salut en fase de projecte li correspon elaborar-lo o fer que s'elabori.
En altre cas correspon al projectista.*

El projecte ha d'ésser coherent amb l'estudi i recollir les mesures preventives adequades als riscos.

El projecte ha de tenir en consideració els principis generals de prevenció en matèria de seguretat i salut

El Coordinador de Seguretat i Salut

3.- ELS DIRECTORS DE L'OBRA

Direcció facultativa.- Tècnic o tècnics competents designats pel promotor, encarregats de la direcció i control de l'execució de l'obra (RD 1627/1997)

- Director d'obra.- Agent que formant part de la direcció facultativa dirigeix l'execució de l'obra en aspectes tècnics, estètics, urbanístics i mediambientals (LOE)
- Direcció d'execució de l'obra.- Agent que formant part de la direcció facultativa assumeix la funció tècnica de dirigir l'execució material de l'obra i controlar qualitativament i quantitativament la construcció (LOE)

El Coordinador de Seguretat i Salut

La direcció facultativa aprovarà el pla de seguretat i salut elaborat pel contractista en el cas que no existeixi coordinador de seguretat i salut en fase d'execució.

Li correspon que s'apliquin correctament els principis de l'acció preventiva de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals durant l'execució de l'obra.

En cas de manca de coordinador, és l'agent que ha de vetllar per la seguretat a l'obra.

El Coordinador de Seguretat i Salut

4.- ELS CONTRACTISTES I SUBCONTRACTISTES

Persona física o jurídica que assumeix contractualment amb el promotor, amb mitjans humans i materials, propis o aliens, el compromís d'executar la totalitat o part de les obres amb subjecció al projecte i al contracte (RD 1627/1997)

La LOE l'anomena constructor.

El Coordinador de Seguretat i Salut

Han d'aplicar els principis de l'acció preventiva i designar un cap d'obra.

Elaboren el pla de seguretat i salut d'acord amb l'estudi o estudi bàsic de seguretat i salut, i que ha d'aprovar el coordinador en fase d'execució o la direcció facultativa. Són responsables de la correcta execució de les mesures preventives fixades en el pla i contractistes i subcontractistes responen solidàriament de la seva correcta execució.

El Coordinador de Seguretat i Salut

La responsabilitat dels coordinadors, de la direcció facultativa i del promotor no eximeixen a contractistes i subcontractistes de la seva responsabilitat.

Els treballadors autònoms amb treballadors contractats tindran la consideració de contractistes o subcontractistes

El Coordinador de Seguretat i Salut

5.- ELS TREBALLADORS AUTÒNOMS

Persona física diferent al contractista o subcontractista que desenvolupa de manera personal i directa una activitat professional amb subjecció a un contracte de treball i que assumeix contractualment davant el promotor el contractista o subcontractista el compromís de realitzar determinades parts o instal·lacions a l'obra (RD 1627/1997)

La LOE no el contempla.

El Coordinador de Seguretat i Salut

Els treballadors autònoms han de complir l'establert al pla de seguretat i salut i aplicar els principis de l'acció preventiva.

Qui els ha contractat els ha d'informar i proporcionar les instruccions adequades sobre les mesures de seguretat que han d'adoptar-se.

El Coordinador de Seguretat i Salut

6.- ELS TREBALLADORS

No es defineixen específicament.

Han de rebre informació adequada i comprensible sobre les mesures de seguretat que han d'adoptar-se.

Els representants dels treballadors han de rebre una còpia del pla de seguretat i salut i les seves modificacions.

El Coordinador de Seguretat i Salut

7.- EL COORDINADOR DE SEGURETAT I SALUT

- En fase de projecte: Tècnic competent designat pel promotor per coordinar, durant la fase de projecte, l'aplicació dels principis generals de prevenció.

Obligatori si existeixen varis projectistes.

La coordinació en fase de projecte i execució poden recaure en una mateixa persona.

El Coordinador de Seguretat i Salut

- En fase d'execució: Tècnic competent integrat a la direcció facultativa, designat pel promotor per desenvolupar les tasques de seguretat i salut durant l'execució de les obres.
 - Obligatori si en l'execució de l'obra intervenen:
 - Més d'una empresa o
 - Una empresa i treballadors autònoms o
 - Diversos treballadors autònoms

El Coordinador de Seguretat i Salut

No existeix amb caràcter preceptiu l'obligatorietat d'acreditar una formació addicional per exercir les funcions de coordinador de seguretat i salut en fase de projecte i/o en fase d'execució, no obstant és recomanable.

El Coordinador de Seguretat i Salut

Funcions del Coordinador en fase de projecte:

1. Elaborar l'estudi o l'estudi bàsic
2. Coordinar l'aplicació dels principis generals de prevenció en matèria de seguretat i salut.
 - Prendre les decisions constructives, tècniques i d'organització amb l'objectiu de planificar els diversos treballs o fases de treball que es desenvoluparan simultàniament o successivament.
 - Estimar la durada que es requereix per a l'execució d'aquests diferents treballs o fases.

El Coordinador de Seguretat i Salut

Funcions del Coordinador en fase d'execució:

- Coordinar l'aplicació dels principis generals de prevenció.
- Coordinar les activitats de l'obra per garantir que els contractistes apliquin els principis generals de prevenció.
- Aprovar el Pla de Seguretat i Salut.
- Coordinar les accions i funcions de control de l'aplicació correcta dels mètodes de treball.
- Adoptar les mesures necessàries perquè només les persones autoritzades puguin accedir a l'obra.
- Custòdia del Llibre d'Incidències.

El Coordinador de Seguretat i Salut

RESPONSABILITAT DEL COORDINADOR

Ens trobem amb tres tipus de responsabilitats:

- 1.- Administrativa
- 2.- Penal
- 3.- Civil